

Komisja Kontroli Budżetowej

2016/2045(INI)

13.7.2016

OPINIA

Komisji Kontroli Budżetowej

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej: ocena
(2016/2045(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Marco Valli

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kontroli Budżetowej zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając art. 175 akapit trzeci i art. 212 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej¹ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 661/2014 z dnia 15 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej²,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej – wdrożenia i stosowania³,
- A. mając na uwadze, że Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) został ustanowiony rozporządzeniem 2012/2002 w reakcji na katastrofalne powodzie, które dotknęły Europę Środkową latem 2002 r.;
- B. mając na uwadze, że FSUE uruchamia się przede wszystkim w przypadku poważnych klęsk żywiołowych istotnie wpływających na warunki życia, środowisko naturalne lub gospodarkę jednego lub kilku regionów państwa członkowskiego lub państwa ubiegającego się o członkostwo;
- C. mając na uwadze, że od 2002 r. za pośrednictwem FSUE udzielono wsparcia na łączną kwotę ponad 3,7 mld EUR po wystąpieniu 63 klęsk żywiołowych – m.in. powodzi, pożarów lasów, trzęsień ziemi, burz i susz – które nawiedziły 24 państwa europejskie;
- D. mając na uwadze, że w czerwcu 2008 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy przedstawił wyniki kontroli wykonania zadań, stwierdzając, że o ile Fundusz spełnił swój podstawowy cel, jakim jest okazywanie solidarności z państwami członkowskimi w czasach klęski, o tyle warunki pozytywnego rozpatrzenia wniosków są dość niejasne, zwłaszcza w odniesieniu do klęsk o zasięgu regionalnym; mając na uwadze, że Trybunał krytycznie odniósł się również do powolnego procesu rozdzielania środków finansowych;
- E. mając na uwadze, że w grudniu 2012 r. Trybunał Obrachunkowy przyjął sprawozdanie z kontroli wykonania zadań zatytułowane „Pomoc z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej udzielona w związku z trzęsieniem ziemi w Abruzji z 2009 r. – adekwatność i koszt działań”;
1. zwraca uwagę na swoją rezolucję z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie sprawozdań specjalnych Trybunału Obrachunkowego w kontekście absolutorium dla Komisji za rok 2012, popierając wnioski Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z którymi około 30 %

¹ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3.

² Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 143.

³ Dz.U. C 440 z 30.12.2015, s. 13.

sumy przekazanej przez FSUE (144 mln euro) przeznaczono na cele w pełni kwalifikujące się do finansowania na mocy rozporządzenia w sprawie FSUE; niemniej jednak, niektóre projekty, choć odpowiadające rzeczywistym potrzebom, nie spełniały wymogów wyszczególnionych w przepisach rozporządzenia w sprawie FSUE – np. jeden z projektów nie był w stanie zaspokoić rzeczywistych potrzeb ludności w wymaganym czasie i wymiarze; wzywa Komisję do wyjaśnienia, w jaki sposób kwestia nieprawidłowości wykrytych przez Trybunał Obrachunkowy została rozwiązana w ramach zmienionego rozporządzenia w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej, które weszło w życie z dniem 28 czerwca 2014 r.;

2. ponownie podkreśla, że ówczesne sprawozdanie z audytu za rok 2012 sporządzone przez Komisję ujawniło nieprawidłowości, które nie były do zaakceptowania pod względem finansowym, ponieważ wnioski o płatności przewyższyły należności, a nieregularne wnioski o płatności nie były akceptowane;
3. zdaje sobie sprawę, że klęski żywiołowe i pragnienie jak najszybszego udzielenia pomocy ludziom w niebezpieczeństwie mogą obciążać krajowe struktury administracyjne; uważa jednak, że państwa członkowskie powinny wdrożyć przepisy UE w zakresie zapobiegania ryzyku wystąpienia klęsk żywiołowych i zarządzania nim oraz przyjąć programy reagowania w nagłych wypadkach i w obliczu klęsk żywiołowych, co umożliwi odnośnym władzom szybkie otrzymywanie pomocy UE przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania zasad należytego zarządzania finansami; przypomina potrzebę weryfikacji, czy środki z FSUE zostały wykorzystane zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami w celu określenia, opracowania i wymiany najlepszych praktyk oraz wyciągnięcia wniosków w odniesieniu do możliwości gospodarczych;
4. uważa, że FSUE wymaga pewnej elastyczności umożliwiającej szybsze i skuteczniejsze reagowanie w przypadku klęsk; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje możliwość zwracania się przez państwa członkowskie o wypłatę zaliczki z tego funduszu;
5. przyznaje, że w ramach przeglądu rozporządzenia w sprawie FSUE dokonano istotnych udoskonaleń zgodnie z żądaniami Parlamentu¹;
6. podkreśla i z zadowoleniem przyjmuje usprawnienia w należyтым zarządzaniu finansami², zwłaszcza w zakresie, w jakim państwa będące beneficjentami są zobowiązane do:
 - weryfikacji, czy zasady zarządzania i kontroli zostały ustanowione i są realizowane w sposób zapewniający efektywne i prawidłowe wykorzystywanie środków finansowych Unii, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami;
 - weryfikacji, czy finansowane działania zostały właściwie przeprowadzone;
 - zapewnienia, by finansowane wydatki były oparte na wiarygodnych dokumentach pomocniczych, a także by były prawidłowe i zgodne z przepisami;

¹ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej – wdrożenia i stosowania, Dz.U. C 440 z 30.12.2015, s.13.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 661/2014 z dnia 15 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie Rady nr 2012/2002 ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 143), art. 5 i 11.

- zapobiegania nieprawidłowościom, wykrywania ich oraz korygowania, a także – w stosownych przypadkach – odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych wraz ze wszelkimi odsetkami za zwłokę, powiadamiania Komisji o wszelkich takich nieprawidłowościach oraz informowania jej o przebiegu postępowań administracyjnych i sądowych;
7. ubolewa z powodu utrzymujących się trudności w ocenie, czy wnioski związane z regionalnymi klęskami żywiołowymi spełniają kryteria nadzwyczajne określone w rozporządzeniu; apeluje do Komisji, by przy okazji kolejnego przeglądu FSUE dokonała uproszenia i usprawnienia procedur administracyjnych;
 8. ubolewa, że w niektórych przypadkach zaobserwowano rażący brak przejrzystości w wykorzystywaniu i wydatkowaniu środków z FSUE domaga się usprawnienia systemu kontroli *ex post* wydatkowania środków, ich prawidłowego i spójnego uzasadniania oraz zdecydowanie uważa, że sprawozdania końcowe przedłożone przez państwa członkowskie powinny zostać upublicznione i powinny być powszechnie dostępne;
 9. podkreśla, że państwa członkowskie powinny koniecznie przestrzegać procedur udzielania zamówień publicznych w odpowiedzi na klęski żywiołowe w celu określenia i rozpowszechniania najlepszych praktyk, a także wyciągnięcia wniosków dotyczących zamówień w sytuacjach nadzwyczajnych;
 10. uważa, że konieczne udoskonalenia przepisów rozporządzenia mogłyby obejmować wnioski w sprawie obowiązkowych zaktualizowanych planów krajowych w zakresie zarządzania klęskami, wdrożenie konkretnego planu działania i przygotowywanie umów dotyczących zamówień w sytuacjach nadzwyczajnych;
 11. podkreśla, że także państwa członkowskie muszą przeanalizować własne procedury administracyjne w celu przyspieszenia mobilizowania pomocy dla dotkniętych regionów;
 12. podkreśla ponadto, że art. 11 zmienionego rozporządzenia przyznaje Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia do przeprowadzania kontroli i umożliwia Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych – zawsze, gdy zachodzi taka konieczność – prowadzenie postępowań;
 13. uważa, że FSUE powinien – w miarę możliwości – tworzyć synergie z innymi źródłami pomocy finansowej, zwłaszcza z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi; w związku z tym, i aby zagwarantować prawidłowe stosowanie FSUE, zwraca się do państw członkowskich o wyraźne określenie szkód objętych FSUE i działań, jakie zamierza się realizować przy wsparciu z innych funduszy;
 14. uważa, że powinny istnieć dodatkowe wymogi co do większej widoczności pomocy świadczonej z FSUE na obszarach, którym udzielono wsparcia, aby wykazać ich europejską wartość dodaną;
 15. wzywa Komisję i Trybunał Obrachunkowy do dokonania oceny funkcjonowania FSUE przed końcem obecnego wieloletniego okresu finansowania.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	13.7.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 22 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nedzhmi Ali, Louis Aliot, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Dennis de Jong, Martina Dlabajová, Luke Ming Flanagan, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Bogusław Liberadzki, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Claudia Schmidt, Igor Šoltes, Michael Theurer, Marco Valli, Derek Vaughan, Joachim Zeller
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Benedek Jávor, Marian-Jean Marinescu, Julia Pitera, Miroslav Poche